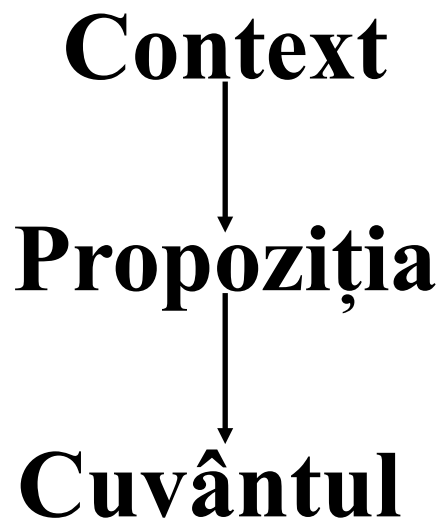

Limba și literatura română
Clasa a V-a – Lecția 1
școli/secții cu predare în limba
română

Coordonator, prof. dr. Kozak Mioara
Profesor Potcoavă Diana-Cosmina
Colegiul Național „Unirea”

Limba și literatura română

Clasa a V-a – Lecția 1

Propoziția

comunicarea cu un
singur **predicat**

**Părți de
propoziție**

Poate fi:

**Ortografie și
punctuație**

Principale
(predicatul și
subiectul)

Secundare
(atributul și
complementul)

Simplă/ Dezvoltată
(după alcătuire)

Afirmativă/ Negativă
(după aspectul
predicatlui)

Sarcină de lucru

Stabilește felul propozițiilor de mai jos:

1) Copilul aleargă.	1) propoziție simplă, afirmativă
2) Andreea și Alina nu au învățat.	2) propoziție simplă, negativă
3) Elena este elevă.	3) propoziție simplă, afirmativă
4) Copilul silitor nu a plecat.	4) propoziție dezvoltată, negativă
5) Elevii merg în excursia planificată.	5) propoziție dezvoltată, afirmativă

CUVÂNTUL

unitatea de bază a vocabularului

Forma

Înveliș sonor, sunete

Conținutul

Sens, înțeles

Vocale

A, Ă, Ț/Î
e, i, o, u

Semivocale

e, i, o, u

Consoane

b, c, d, f, g,
h, j, k, l, m,
n, p etc.

→ **Sinonimele** - înțeles asemănător, formă diferită

→ **Antonimele** - înțeles opus, formă diferită

→ **Câmpul lexical** – totalitatea cuvintelor care se raportează la aceeași idee; aparțin aceluiași domeniu

→ De obicei, în limba română, unui sunet îi corespunde o singură literă. 😊

- Sunetele formează silabe.
- În **scris**, sunetele se marchează cu ajutorul **literelor** (semne grafice). Acestea sunt aranjate într-o ordine anume, cunoscută sub denumirea de **alfabet**. (31 de litere)

Sarcină de lucru

Stabilește felul sunetelor care alcătuiesc următoarele cuvinte:

- acvarelă
- cais
- iguană
- subiect
- lăcrămioară.

Sarcină de lucru

Asociază cuvintele din prima serie (A) cu sinonime corespunzătoare din a doua serie (B):

A.

Generozitate

Finaliza

Etern

Tentativă

Citeț

Interesant

Ocroți

B.

Termina

Captivant

Mărinimie

Proteja

Încercare

Veșnic

Lizibil

Decis

Sarcină de lucru

Scrie cinci cuvinte care fac parte din câmpul lexical al imaginii prezentate:

Observație

Deși, de obicei, un sunet este marcat printr-o literă, există și excepții:

a) o literă poate reprezenta mai multe sunete;

Exemplu: axă (litera „x” – [ks]); examen ((litera „x” – [gz]);

b) mai multe litere pot reprezenta același sunet;

Exemplu: încet, mănânc (literele „î” și „â” reprezintă sunetul [î]);

cană, kilogram, quintal (literele „c”, „k” și „q” marchează sunetul [k]).

c) Grupurile de două litere, „ce”, „ci”, „ge”, „gi”, dar și grupurile de trei litere, „che”, „chi”, „ghe”, „ghi”, pot reprezenta:

- un sunet – dacă sunt însoțite de o vocală, în aceeași silabă, sau dacă se află la sfârșitul cuvântului, fără a forma singure silaba;

Exemplu: ceas, arici, gheață, unchi.

- două sunete – dacă sunt urmate, în aceeași silabă de o consoană sau dacă formează singure silaba;

Exemplu: cercel, girafă, chenar, unghie.

Sarcină de lucru

Analizează cuvintele din lista de mai jos, având în vedere modelul dat:

triunghi, cireașă, nemaipomenit, coafor, voiam

Model: ZAIBĂR

zai-băr; cvscvc; 3 litere, 3 sunete; zaibăr

